

na nas, spominjati se nas pri vsaki sv. maši, molite za nas! Mi pa Vam želimo, Bog Vam daj vse dobro na duši in telesu, enkrat pa v nebesih za ves trud večno plačilo!

V imenu vseh cerkvena klučarja.

Iz Marenberga. (Posojilnica) naša je imela leta 1894 prometa 122.425 gld. 86 kr., pristopilo je 40 zadrušnikov, izstopilo pa 6, tako, da šteje 421 udov, ki imajo v deležih 3209 gl. Hranilnih vlog se je vložilo 37.140 gld. 55 kr., izplačalo pa 20.242 gld. 59 kr. in je njih koncem 1894 leta s kapitalizovanimi obrestmi vred 94.362 gld. 97 kr. Novih posojil se je v letu 1894. dalo 23.815 gld., vrnilo pa 7987 gld. 40 kr., tako, da je stanje danih posojil koncem leta 91.740 gld. 65 kr., posojila so dana 384 zadrušnikom. Čistega dobička je 964 gld. 32 kr., ki se je v zmislu sklepa občnega zbora k rezervnemu fondu za slučajne zgube pridjal. — Lepe številke v sredi zagrizenih nasprotnikov, iz kojih ust sikajo laži in obrekovanja o našem zavodu, kakor strupene pušice in gadni zolje. Kar je le mogoče, domislijo si in pravijo, da bo posojilnica kmalu vse kmete ob premoženje spravila. Več poštenjakov je pripovedovalo to, kar nasprotniki o posojilnici govore, namreč da ne plačuje obrestij in Bog vé, kaj še več neumnih lažij: pa pristavili so, že 6 let dela posojilnica in pomaga marsikateremu iz nadloge in do sedaj še se vsled posojila od posojilnice niti ni jedno posestvo po dražbi prodalo in moramo le priznati, da je vse obrekovanje gr'a laž. Naše geslo in želja pa je vedno bila in bo, Slovencem pomagati iz zadrege. Če kateri denarja potrebuje, naj se le oglasi, in ako redno obresti plačuje in 3 odstotke, to je od 100 le 3 gld. glavnice ali kapitala vrača, bode se mu vselej postreglo. Le nasprotnikov ne poslušajte, saj oni nimajo srca za vas, Slovenci! Za vloge plačuje posojilnica od 100 gld. na leto 4 gld. 50 kr. obrestij, ki se koncem leta h kapitalu pripišejo. Od posojil plača se pa 6 gld. od 100 gld. Torej vlagajte radi in pridite po posojilo! Gospodu Martinu Kocbeku, c. k. notarju, pa izrekamo javno zahvalo za neumorno delovanje v blagor tukajšnjih Slovencev; enako vlč. gg. dekanu A. Heclu, Črnku, Kolarju in g. Arturju Klobučarju, tajniku.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Pri Nj. veličanstvu svetlem cesarju je bil 1. t. m. bolgarski minister Stojlov. — Liberalizem je te dni na Dunaju dobil smrtni udarec. Pri občinskih dopolnilnih volitvah v 3. razredu so združeni kristjani popolnoma zmagali, pri volitvah v 2. razredu pa z 19 kandidati, pri ožji volitvi pa s 6. Liberalcev bode zdaj v mestnem zastopu 73, protiliberalcev pa 65. Slednjim se utegne nekaj liberalcev pridružiti, in potem bode župan dr. Karol Lueger, ljubljeneč krščanskih Dunajčanov. — V državnem zboru je 2 dni bila razprava o začasnem proračunu; oglasil se je tudi naš poslanec g. Fr. Robič, čegar govor prinašamo na 1. strani. Sicer pa je bil v tem tednu razgovor o davčni preosnovi.

Solnograško. V Solnogradu so pri občinskih dopolnilnih volitvah tudi v 2. razredu liberalci popolnoma pogoreli. Na Dunaju in v Solnogradu se vidi, da liberalci biti, ni več v »módi«.

Češko. Staročehi se pridno pripravljajo na deželnozborske volitve. Dr. Rieger je nedavno o tej reči mnogim veljavnim osebam pisal. — Naprednjaki bodo pri teh volitvah Mladočehe podpirali; tako se sklenili te dni na nekem shodu.

Štajarsko. Dne 1. t. m. je bil v Gradcu velik komerski ali veselica na čast Bismarku. Mestni zbor je sklenil, da župan nagovori te častilce in se usadi Bismarkov hrast. Vlada pa je oba ta sklepa razveljavila. To je nacijonalce hudo razkačilo, vsi drugi pa pravijo, da je vlada prav storila.

Koroško. Ko je v Celovcu na večer 1. aprila pri Bismarkovi slavnosti pevski zbor stopil na oder, ndrlo se je nekaj desk, tako, da je podoba Bismarkova na tla padla in se razbila. Da, da, v Avstriji se malik Bismark ne sme častiti!

Kranjsko. Občni zbor katol. polit. društva za Dolenjsko bode na belo sredo, 17. t. m., v Novem mestu. — V Ljubljani se 1. razred višje dekleške šole odpre letošnjo jesen. — Izdavanje »Tagblatta« so kranjski Nemci preložili na nedoločen čas. Saj jim »Laibacher Zeitung« dovolj ustreza.

Primorsko. Goriski župan, dr. Venutti, je odpustil vse mestne cestne delavce, ki so slovenske narodnosti. — V občinski palači v Trstu so hoteli vzdati ploščo v spomin na shod isterskih županov in laških zaupnih mož dne 2. nov. l. l.; toda ta žaljivi sklep je namestništvo zavrglo. — V Istri je bil v nedeljo volilski shod v Hrušici; 1500 mož je zaupanje izreklo poslancem Spinčiču, Jenku in Mandiču.

Ogersko. Madjarske rastave l. 1896. se udeležita tudi Bosna in Hercegovina s poldrugim milijonom gold. podpore. To je pač nepotrebno; kajti Bosna in Hercegovina še nista čisto ogerski in tudi ne smeta nikoli postati! — Franc Košut kandiduje v topolčanskem volilnem okraju za državni zbor. Voljen bode gotovo, ker je vladi ljubši, kakor kak kandidat vladarju zveste ljudske stranke. — Pravoslavni Srbi se rajši pokorijo madjarski kruti roki, kakor rimskemu papežu. Srbski cerkveni kongres ali zbor že namreč 4 leta ni bil sklican.

Vnanje države.

Rim. Te dni je bil pri sv. očetu lord Halifax, predsednik angleške cerkvene zveze. Sv. oče so ga živo vneli, naj jih podpira, da se Angleži združijo s sv. katoliško cerkvijo.

Italijansko. Še zdaj se za gotovo ne vé, kdaj bodo volitve v poslansko zbornico. Vladi nasprotna stranka se povsod pridno pripravlja na volitve, posebno v gornji Italiji. Crispiju nasprotni listi že izražajo upanje, da dobé večino in Crispija pošljejo v pokoj.

Angleško. Te dni zopet pišejo nekateri listi, da je kraljica Viktorija katoličanka postala, ker vsako leto gre spomladi ali na južno Francosko ali Italijansko, da ondi more opraviti velikonočno pobožnost. Kaj je na tem resnice, ne moremo povedati.

Nemško. Večinoma protestantska Nemčija ima sedaj poleg protestantskega cesarja katoliškega kancelarja, kneza Hohenlohe, in katoliškega državnozborskega predsednika, barona Buola. Predsednik Levecov je namreč odstopil, ko je propadel z Bismarkovo častitko.

Rusko. Na željo carja Nikolaja se snujejo javne knjižnice v Sibiriji, kjer se bode tudi ustanovilo več ženskih šol. — Meseca maja 1896 se odpre v Nižnjem Novgorodu vsruska razstava. — Nemški poslanik v Petrogradu bi naj bil Bismarkov sin Herbert; ali nemška vlada je zvedela, da ruski car za Bismarka ne mara.

Rumunsko. Turška vlada je dovolila, da smejo rumunske ladje, namenjene k slavnostim v Kielu na Nemškem, skozi Bospor in Dardanele. Morda bode v kratkem morala Turčija odpreti morsko ožino med Azijo in Evropo vsem ladjam.

Špansko. Vlada ima mnogo skrbi zaradi ustaje na otoku Kuba v Ameriki. Na večih krajih so v zadnjem času bili Španci tepeni od ustašev. Te dni se s

Španskega odpelje tje s 4 morskimi ladjami 6000 mož z najboljšim generalom Martinezom Campossa.

Azija. Kitajski mirovni posredovalec je bil napaden od nekega mladega japonskega vojaka; zaradi tega je japonski kralj dovolil premirje do 20. aprila t. l. Japonci ostanejo v Arturu, Mandžuriji in na Peskadores-otokih. Kitajci pa gotovo ne bodo sedaj mirni, ko Japonci mirujejo, in tako bode to premirje — brez miru.

Za poduk in kratek čas.

Stare gore pri Podsredi.

Na vshodnji strani podsredškega trga se vzdiguje na levem bregu hitre Bistrice prijazni grič Starih gor. Le-tu se nahaja starodavna sloveča božja pot Marije sedem žalostij, o katerej že pohvalno govori neko staro pismo iz leta 1347. Kdaj da se je pozidala sedanja Marijina cerkev, se ne vé; prvokrat se omenja v nekem pismu od 6. julija l. 1581. Prvotno je bila pozidana v gotiškem slogu in presbiterij se je ohranil do dandanes v čisti gotiki. Cerkev je precej prostorna in meri v dolgosti 24,85 m in v širokosti blizu 8 m. Poleg Marijine cerkve nahajata se na Stari gori še dve kapeli; prva je posvečena sv. Ani, druga sv. Mohorju in Fortunatu. Tudi te kapeli, izmed katerih ima vsaka po tri oltarje, zidani sta v gotiškem slogu.

Kakor nam kažejo letne številke, je ta cerkev izmed najstarejših romarskih cerkvá Spodnjega Stajarja. Pa tudi priljubljena božja pot bila je k Mariji sedem žalostij. Iz dalnjih krajev, posebno iz Kranjskega prihajali so romarji v postnem času častit Marijo sedem žalostij. Podsredški župnik g. L. Herbic je pisal l. 1814., da je na tiho nedeljo iz kakih dvajset župnij prihajalo verno ljudstvo na Staro goro. Iz Kozja, piše nadalje omenjeni g. župnik, iz Pilštanja, Buč, Polja, Sv. Petra, Pišec, Sromelj, Koprivnice itd. so prihajali duhovniki spovedovat romarjev, ki so le-tu opravljali velikonočno spoved. Poleg omenjenega dne prihajali so romarji na Stare gore tudi na cvetni petek in binkoštno nedeljo. Vendar pa je bil in še ostal glavni shod romarjev na tiho nedeljo.

V drugi polovici sedanjega stoletja je začela pojemati tukajšnja božja pot; dalnji romarji so izostajali, čimbolj se je procvitala božja pot na Sv. gorah pri Sv. Petru. Uzroki propada tukajšnje božje poti so tudi tako imenovani »kramarji« in pa razpadle kapele križevega božjega pota na Staro goro, o katerih bomo še obširneše govorili. —

Trška občina si je pridobila za Staro goro pravico dveh sejmov, katera se vsako leto vršita na tiho in binkoštno soboto. Ker je ravno drugi dan shod romarjev, ostajajo kramarji tudi čez nedeljo na gori, da na ta dan razpečavajo svoje blago. Kakor pravi župnijska kronika, postavljajo »figovci, rožičkarji, rešetarji, žganjčarji, krčmarji itd.« svoje barake noter do cerkvenega zida. Naravna posledica tega je, da se služba božja vsestransko ovira in da vsled prevelikega trušča spovedniki ne slišijo svojih lastnih besedij. Podsredški gg. župniki so si veliko prizadevali, to grdo razvado odpraviti, ali njih trud bil je večinoma zastoj.

Trška občina ni nič storila v tem obziru, dasi ravno je imela v ministerskem ukazu od dne 10. dec. 1852 št. 29.490 dovolj sredstev zato. Po navedenem ukazu je namieč prepovedano med predpoldnevno in popoldnevno službo božjo tržiti blizu cerkve; pa za ta ukaz se ni brigal nihče. Ker je postajalo ravnanje kramarjev na svetem mestu vedno bolj nedostojno, ker je

cerkvenemu duhu nasprotno in celo zoper cesarske postave, blagovolilo je prečastito škofijstvo z odlokom od dne 1. jun. 1878 št. 1146 prvo službo božjo na tiho nedeljo na Stari gori prepovedati. Da je vse to slabo uplivalo na romarje, ki so vsled tega če dalje bolj izostajali, umevno je samo ob sebi. (Konec prih.)

Smešnica. Neki šaljivec je rekel: Neka ženska ni vredna, da jo solnce obsije, in si tudi ne zrajta, kadar solnce na njo sije, da bi v senco stopila!

Razne stvari.

(Milostlj. knezoškof.) Prečastiti lavantinski konzistorij je ukazal čast. gg. duhovnikom, da naj pri sv. maši pridenejo molitev za mil. knezoškofa. Gotovo tudi verni Lavantinci goreče prosijo za ljubo zdravje bolnemu milostivemu nadpastirju.

(Naš svetli cesar — praded.) Dne 28. marca se je porodil v Brnu nadvojvodi Jožefu Avgustu in njegovi soprogi Avgusti sin. Avgusta je hči bavarske princezinje Gizele, hčere našega cesarja.

(Imeniten gost.) Nadvojvoda Franc Ferdinand d'Este se je ono sredo po noči vozil z brzovlakom skozi Maribor in se podal v Ormož na lov.

(Imenovanje.) Novi predsednik okrožnega sodišča v Celju je imenovan, in sicer dosedanji višjesodni svetovalec v Gradcu gospod Rudolf Ullepitsch plem. Krainfels.

(Odlikovanje.) Presvetli cesar so dovolili, da sme namestnijski konceptni praktikant gosp. Janez Žolgar, rojak iz Slov. Bistrice, napraviti doktorat »sub auspiciis Imperatoris«; to je, za vse izvrstno prebite skušnje bode dobil od cesarja zlat prstan z demantom.

(Osebne vesti.) Deželnosodni svetovalec v Celju, g. Aleksander Balogh, je dobil naslov in značaj višjesodnega svetovalca. — Vodja zemljiške knjige v Ptuj, g. Avgust Blechschmidt, je dohil zlati zaslužni križec.

(Volitve v okrajni zastop brežiški.) Dne 28. marca je zmagala v skupini veleposestnikov Slovincem nasprotna stranka z dvema glasoma večine. Slovincem je vlada zavrгла 7 veljavnih glasov! V skupini kmečkih občin pa so dne 30. marca zmagali Slovenci.

(Zoper bismarkovanje) sta sklenila in odposlala protest občinska zastopa trga Žalec in trga Šoštanj. Poslednji zastop je pri tej priliki tudi sklenil, da se našim deželnim poslancem izreka zaupanje in zahvala, da so izstopili iz deželnega zbora.

(Žena — zver.) Blizu Lugana v Švici je nedavno neka žena po noči s kladivom ubila svojega moža in truplo v peči sežgala. Potem je zvezala svoje štiri otroke in vrgla v veliko, z vodo napolnjeno kad ter to zabila. Ljudje so se čudili, kam so prešli mož in otroci; opazovali so ženo in jo ravno zasačili, ko je pokopavala umorjene otroke.

(Vinorejsko društvo) za ormoški okraj bode imelo v ponedeljek, 22. aprila 1895 od 9. ure predpoldne v društvenih goricaah na Stanovnem poduk o trsnem cepljenju; učil bode gosp. F. Matjašič, vinorejski komisar iz Ptuja. Ako bode ugodno vreme in ako se dosta udeležnikov oglasi, se bode ondi cepljenje nadaljevalo še 23. aprila t. l. Vinorejci so uljudno vabljeni, da se tega važnega poduka obilno udeležijo.

Dr. Geršak, predsednik.

(Podžigalec in samomorivec.) Dne 22. marca je v Veliki Varnici kolar Janez Šmigoc užgal svojo hišo, nato se pa strmoglavil v domači studeneč, kjer najde žalostno smrt. Bržčas se mu je zmešalo.